

РЕЦЕНЗИЯ

на дисертационния труд на Ирит Беркович

на тема: *„Връзката между физическото възпитание и академичните постижения на учениците (Назарет като казус)“*,

**представен за придобиване на образователна и научна степен „доктор“,
по професионално направление 3.2. Психология,
Докторска програма „Педагогическа и възрастова психология“,
към Катедра „Психология“**

**на Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“,
с научни ръководители:**

**доц. д-р Петър Нешев
доц. д-р Красимир Иванов**

Автор на рецензията:

проф. д-р Севджихан Ахмедова Еюбова

от Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“
(професионално направление 3.2. Психология / Психология на развитието
в детска и юношеска възраст)

1. Актуалност и значимост на разработеният в дисертационния труд проблем

Избраната тема за дисертационно проучване изследва връзката между физическото възпитание и академичните постижения по дисциплините математика и език на учениците от началните класове в Назарет, Северен Израел. В допълнение на основната цел са очертани и вторични цели – анализ на различията във връзките между успехите в физическата активност и постиженията в различните академични области; проучване на половите различия във връзките между физическите и академичните постижения; идентифициране на влиянието на възрастта върху връзките между успехите във физическата активност и академичните постижения; анализ на влиянието на социално-икономическия статус върху свързаността между физическите и академичните постижения.

Актуалността и значимостта на дисертационния труд са многопластови и отразяват важността на изследването в следните аспекти:

Практическа релевантност – изследването предоставя конкретни насоки за подобряване на образователните методи и стратегии, особено в контекста на Назарет, Северен Израел.

Социална и културна важност – изследването, проведено в конкретния регион на Назарет, Северен Израел, добавя културен и социален контекст към изводите, като предоставя уникален поглед върху връзката между физическата активност и академичните постижения в специфична образователна среда.

Потенциал за създаване на образователни политики и въвеждане на промени – резултатите от този дисертационен труд могат да послужат

като основа за формулиране на образователни политики и иновации, насочени към подобряване на учебния процес и стимулиране на интегрирането на физическата активност в учебната среда.

2. Структура и съдържание на представената дисертация

Съдържанието на дисертационният труд е подредено в увод, пет глави и списък с използваната литература. Общият обем е 181 страници, от тях 171 съставят основния текст, а 10 – използваната литература. Литературата включва 18 източника на иврит, 124 на английски език, както и 4 линка към сайтове със статистическа и социологическа информация, касаеща образователната система в Израел.

Първа глава започва с представяне на израелската образователна система; представени са образователните цели на програмата по физическа подготовка в начален образователен етап в Израел; посочени са начините за оценяване по дисциплини и класове в образователната система в Израел, както и юридическата им рамка; направен е сравнителен преглед на основните теории (психоаналитични, бихейвистични, когнитивни, хуманистични), посветени на ученето и академичната успеваемост; изяснени са основни понятия; разгледана е връзката между психофизиологичните механизми на развитие и академичната успеваемост, изброени са психологическите, социо-икономическите фактори, повлияващи успеваемостта на учениците. Във *втора глава* са описани дизайна и методологията на изследването. В *трета глава* са представени резултатите от статистическия анализ чрез диаграми и таблици. В *четвърта глава* са описани някои ограничения на изследването, както и са дадени препоръки за преодоляването им и за бъдещи изследователски

търсения. *Пета глава* представя обобщение на дисертационното проучване и заключение.

Дизайнът на проучването и избраните методи и инструменти в изследването съответстват на поставените цели и формулираните хипотези. Използваните статистически методи са коректно подбрани. Резултатите показват положителна корелация между спортните постижения на изследваните ученици и успехът им по математика и език.

3. Приноси на дисертационния труд и възможности за практическо приложение на резултатите от дисертационното изследване

- Дисертационното изследване допринася за обогатяване на познанията за връзката физически и академични постижения в началните училища в Израел.
- Изясняват се разликите във връзките между физическите постижения и постиженията в различните видове академични дисциплини, както и половите различия във връзките между физическите и академичните постижения.
- Отчетен е ефектът на възрастта върху връзките между физическите и академичните постижения и влиянието на социално-икономическия статус.
- Проведеното дисертационно проучване подкрепя препоръките за насърчаване на физическата активност в училищата.
- Предложена е програма за интервенция, която е апробирана чрез дисертационното проучване и доказано повишава успеваемостта в

обучението по физическо и има влияние върху академичните резултати по дисциплини като математика и език.

- Въведени са допълнителни часове по физическо за ученици от пети и шести клас, при които също предстои бъдещо проучване на ефекта от програмата за интервенция.

4. Автореферат и публикации, свързани с дисертационният труд

Авторефератът вярно и точно отразява съдържанието на дисертацията.

Ирит Беркович представя три самостоятелни публикации, свързани с темата на дисертационния труд.

Към момента нямам сведения и не съм констатирала плагиатство от страна на Ирит Беркович.

5. Критични оценки, забележки и препоръки

Нямам критични оценки и забележки.

Имам две препоръки към докторантката: *първата препоръка* е резултатите от проведеното дисертационно проучване да бъдат представени на конференции, за да се популяризират и *втората препоръка* е програмата за интервенция да бъде публикувана като практическо ръководство за учители, педагогически съветници и психолози, които работят в системата на образованието.

6. Заключение

Представеният дисертационен труд, авторефератът, свързаните с темата три научни публикации, анализът на значимостта и съдържащите се научно-приложни приноси ми дават основание да предложа на членовете на Уважаемото научно жури, на Ирит Беркович да бъде присъдена образователна и научна степен „доктор” по професионално направление 3.2. „Психология”, докторска програма „Педагогическа и възрастова психология”.

07.11.2023 г.

Рецензент:

Проф. д-р Севджихан Еюбова